Minister
Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.2.2025.KG
Warszawa, 18 lutego 2025

Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Marcina Karpińskiego (znak: BPS/043-24-572/24) przedstawiam następujące stanowisko.

Uprzejmie informuję, że pytania nr 1-4 pozostają poza zakresem właściwości Ministerstwa Infrastruktury, a odpowiedzi na nie udzieliły: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Edukacji.

Ministerstwo Infrastruktury nie posiada zweryfikowanych informacji na temat wniosków składanych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie odbudowy obiektów po powodzi. Zgodnie z informacjami zawartymi w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, wniosek o środki na odbudowę składa się we właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej lub urzędzie gminy/miasta. Ministerstwo Infrastruktury nie posiada więc informacji w zakresie złożonych wniosków przez samorząd Lądka-Zdrój, szacowanego kosztu odbudowy szkoły w Lądku-Zdroju, a także formy i kwot przyznanych pomocy.

Odpowiadając na pytanie nr 5 dot. procesu odbudowy po powodzi uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) wynika, że we wrześniu 2024 r. został opracowany harmonogram działań związanych z usuwaniem skutków powodzi, który w ogólnym założeniu dzieli się na trzy etapy:

I. Etap I – prace interwencyjne

PGW WP poinformowało, że realizacja prac odbywa się na podstawie przeprowadzonej przez pracowników PGW Wody Polskie inwentaryzacji terenowej - na całych odcinkach zniszczonych rzek, uszkodzonych urządzeniach wodnych oraz w ramach udrożniania koryt rzek i potoków. Jest to m.in.:

- odtwarzanie koryt rzek (np. przez zasypywanie wyrw czy uzupełnianie ubytków skarp i dna cieków w miejscach stanowiących zagrożenie dla mieszkańców lub infrastruktury),
- udrażnianie koryt rzek oraz porządkowanie terenu zbiorników (np. przez usuwanie odsypisk, zatorów i rumoszu skalnego, w miejscach, gdzie spiętrzenie wód i podtopienia mogą stanowić uzasadnione zagrożenie dla mieszkańców lub infrastruktury),
- kontrole stanu technicznego i bezpiecznego użytkowania, zabezpieczenia i naprawy urządzeń wodnych w celu przywrócenia ich funkcji

Infolinia: +48 22 630 10 00
kancelaria@mi.gov.pl
www.gov.pl/web/infrastruktura

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

przeciwpowodziowej (np. ubezpieczeń brzegowych, murów oporowych, wałów przeciwpowodziowych, zbiorników przeciwpowodziowych).

Zadania realizowane w ramach działań związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych z uwagi na swój zakres rzeczowy nie wymagają decyzji administracyjnych.

II. Etap II – odbudowa urządzeń wodnych

W wyniku wystąpienia klęski żywiołowej z uwagi na długotrwałą pracę w niekorzystnych warunkach hydrologicznych, uszkodzona została część technicznej infrastruktury związanej z gospodarką wodną.

Z informacji uzyskanych od PGW WP wynika, że właściwe organy nadzoru budowlanego prowadzą obecnie postępowania w przypadkach, gdzie nastąpiła katastrofa budowlana. Część uszkodzonych obiektów zostanie objęta pracami budowlanymi, które będą prowadziły do odtworzenia i zapewnienia funkcjonalności o parametrach technicznych sprzed wystąpienia wrześniowej powodzi.

III. Etap III – modernizacja istniejących oraz budowa nowych urządzeń wodnych

PGW WP poinformowało, że opracowuje program zabezpieczenia przed powodzią w zlewni Nysy Kłodzkiej. Dokument, w oparciu o pozyskane z okresu powodzi dane hydrologiczne i meteorologiczne będzie wskazywał kierunki realizacji działań technicznych – zarówno budowy nowych, jak i modernizacji istniejących obiektów w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego ponad rozwiązania sprzed wystąpienia wrześniowej powodzi, tzw. budowanie odporności na zmiany klimatu.

Ministerstwo Infrastruktury przygotowuje do realizacji kolejny projekt przy udziale Banku Światowego, Banku Rozwoju Rady Europy oraz środków z funduszy europejskich - „Projekt budowania odporności na zmiany klimatu w gospodarce wodnej”, planowany do realizacji na lata 2027-2033.

Tym przedsięwzięciom towarzyszyć będzie komponent wzmocnienia instytucjonalnego w ograniczaniu zagrożeń oraz monitoringu wód, a także rozwój centrów zarządzania kryzysowego. Lista zadań do finansowania w ramach Projektu obejmuje działania na szczególnie narażonych na zjawisko powodzi obszarach górskich w zlewni Nysy Kłodzkiej oraz Górnej Wisły. Decyzje o ostatecznym kształcie listy zadań i parametrach finansowania projektu będą zapadały w trakcie toczących się uzgodnień pomiędzy bankami a stroną polską.

Polska prowadzi działania służące wdrażaniu Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Zgodnie z ww. Dyrektywą, która została transponowana do ustawy Prawo wodne, sporządza się wstępną ocenę ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

W związku z potrzebą oceny zmian ryzyka powodziowego, związanych między innymi ze zmianami klimatu, ww. dokumenty są poddawane przeglądowi (i w razie potrzeby aktualizacji) w 6-letnich cyklach planistycznych. Obecnie trwają prace w zakresie przeglądu i aktualizacji powyższych dokumentów, w tym wstępnej oceny ryzyka powodziowego, której aktualizacja ma zakończyć się w 2025 r.

Na kwotę ponad 150 mln zł (ponad 35 mln €) zawarto 4 umowy o dofinansowanie w ramach FEnIKS na opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Są to projekty realizowane zarówno przez Ministerstwo Infrastruktury, jak i PGW Wody Polskie.

W ustawie Prawo wodne wprowadzone są ograniczenia i nakazy pełniące istotną rolę jako nietechniczne środki ochrony przed powodzią. Do grupy tych działań należy zaliczyć w szczególności planowanie przestrzenne, którego rolą jest racjonalne zagospodarowanie terenów stanowiących obszary szczególnego zagrożenia powodzią, a także dbałość o zachowanie szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych. Projekty dokumentów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego m.in. obecnie sporządzane plany ogólne gmin, wymagają uzgodnienia z organami PGW Wody Polskie w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Ustawodawca wskazał także, że w przypadku realizacji inwestycji na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią może być wymagana zgoda wodnoprawna.

Ministerstwo Infrastruktury prowadzi prace nad projektem rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie i planuje rozpocząć prace nad projektem rozporządzenia w sprawie warunków technicznych użytkowania budowli hydrotechnicznych.

Projekt rozporządzenia przewiduje m.in. obowiązek, polegający na sporządzaniu przez projektanta scenariuszy potencjalnej katastrofy i oceny jej skutków dla wszystkich budowli niezależnie od klasy. Na tej podstawie będzie można określić zagrożenie dla ludzi i mienia oraz klasę budowli. Zamierzeniem nowo tworzonych przepisów jest, aby projektant, dokonując analizy potencjalnych awarii, zaprojektował systemy monitoringu ostrzegawczego i badawczego. Oba rozporządzenia, po wejściu w życie, wpłyną na zwiększenie bezpieczeństwa przed powodzią.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Przemysław Koperski
Podsekretarz Stanu